

08

SALGIN
Çin'de
COVID
artıyor
görünüm
kötüleliyor

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ POLİTİKA

DÜNYA

30 Kasım 2022 • Çarşamba

Borsa İstanbul Karbon Piyasası kuracak

Sürdürülebilir Finans Forumu'nda konuşan Borsa İstanbul Genel Müdürü Ergun, iklim kanununun Resmi Gazete'de yayımlanarak taslağın kanunlaşmasının ardından, Borsa İstanbul'da karbon piyasasını kuracaklarını söyledi. 21 Kasım'da hesaplanmaya başlanan BIST Sürdürülebilirlik 25 endeksinin üzerine yakın zamanda bir vadeli işlem sözleşmesi kuracaklarını da ifade eden Ergun, Borsa İstanbul'un sürdürülebilirlik konusundaki dönüştürücü rollerinin farkında olduklarını ve dünyanın artık sürdürülebilirlik konusunu göz ardı edemediği bir noktaya geldiğini belirtti. **6'DA**

GÜNLÜK

Kalite!

Her zamanki gibi öncelikle konu başlığının açılımını izah etmek isterim. Kalite sözcüğü bir ürün veya hizmetin belirlenen veya olabilecek ihtiyaçları karşılama kabiliyetine dayanan özelliklerin toplamıdır. Fransızcadan dilimize geçmiş nitelik, bilhassa iyi nitelik için kullanılan latince **"nasıl"** sözcüğünden türemiştir. Yaptığımız işin sırrı işte tam da buradadır. **Nasıl** sözcüğünün ardı bitmeyecek kadar çok sıfatlarla doludur. Bunların iyi olmasına gayret ederiz. Yeni, taze, rahat, ergonomik, estetik, güzel bunlardan sadece bazılarıdır. Hepsisi de daha nitelikli olmayı çağırır. Kaliteli bir ürünü piyasaya çıkarmak için bazen rakiplerle, bazen kendimizle yarışırız. Bunu tek amacı vardır; daha kalıcı olmaktır. Saygın olmak, inanılır olmak en büyük değer yargılarımızdır. Bunu elde edebilmek için çalışır, çabalar ve hep daha iyisini yapmaya uğraşırız. Hatta daha çok kalite sunabilmek adına yıllarımızı bile veririz.

Kalite sadece ürün göstergesi değildir. Aramızda konuşurken; 'kaliteli insan' diye bahsettiğimiz kişiler de vardır. Bu da kalıcılığı sağlar. Etrafınıza güven duygusunu yayar. Ama o insan olmak herhangi bir ürünü yapmaya benzemez. Yeni bir şeyler ekleyerek, dokunuşlarda bulunarak sadece katkı sağlayabiliriz. Çünkü onun vasıfları doğuştan gelir. Genlerinde iyi olmak vardır. Natürası böyle gelişir. Tabii ki o da insandır şaşar beşer... Ama daha az hata yapar. Etik değerlerini çiğnemez, geleneklerinden şaşmaz. Hatalarını bile telafi etmeye gayret eder.

Vatamıza, milletine, ailesine, işine sadakat ile bağlıdır. Günümüzde gittikçe azalan bu kişilere saygı duymalıyız. Çünkü önümüzdeki nesillere katkı sağlayacak bu kaliteye ihtiyacımız vardır.

Bunun için çalışmalıyız ve bakış açımızı buna döndürmeliyiz.

Didem DEMİRKENT

Helal pazarında 63 milyar dolarlık ihracat fırsatı

İslam İşbirliği Teşkilatı'na üye 57 ülke, geçen yıl helal ekonomi sektörlerinde 63 milyar dolara ulaşan ticaret açığını üyeler arası ticareti geliştirerek kapatmayı amaçlıyor.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Helal Ekonomi Raporu 2022, İstanbul'da İİT üyesi ülke bakanlarının katıldığı bir etkinlikte duyuruldu. İİT Helal Ekonomi Raporu 2022'ye göre, İİT üye devletleri, geçen yıl helal ekonomi ürünlerinde 275 milyar dolar tutarında ihracata karşılık 338 milyar dolar ithalat yaptı. Gerçekleşen 63 milyar dolarlık dış ticaret açığında başı çeken sektörler; gıda, hazır giyim, ilaç ve kozmetik oldu. İİT helal eko-

nomi ithalatının yüzde 18'i İİT içinden yapılırken, sadece Türkiye, Endonezya ve Malezya, helal ekonomi ürünlerinde ilk 20 ihracatçı arasına girmeyi başardı. Helal ekonomi ürünlerinde Malezya ve Endonezya ile birlikte 20'den fazla kalemden üretim ve ihracat yapabilme kapasitesine sahip olan 3 ülkeden biri olarak öne çıkan Türkiye'nin, bu açığın kapatılmasında önemli rol oynaması bekleniyor.

Devamı 3. sayfada

Bugüne kadar 12 milyon ton tahıl taşındı

02

Yangınlara karşı küresel liderlik

10

Depolamalı rüzgar ve güneş enerjisi yatırımları için rekor başvuru

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz: Düzenleme yayımlanalı henüz 2 hafta olmadan rekor düzeyde başvuru yapıldı. Şu anda 110 milyar dolara ulaşan bir yatırım talebi söz konusu.

05

"İndirim kampanyaları kasım ayı enflasyonunu aşağıya çekecek"

Birleşmiş Markalar Derneği (BMD) Başkanı Sinan Öncel 'Efsane Cuma' haftası ile zirveye ulaşan indirim kampanyalarının hem organize perakende sektörü hem de tüketici için büyük bir fırsata dönüştüğünü söyledi. Kasım ayı e-ticaret cirolarının 2021'e göre yüzde 165 artış gösterdiğini açıklayan Sinan Öncel, "Bu yıl 'Efsane Cuma'nın denk düştüğü 25 Kasım cirolarında 18 Kasım Cuma'ya göre yüzde 184 artış kaydedildi. 'Efsane Cuma' haftasında-

ki artış ise bir önceki haftaya göre yüzde 132 oldu" dedi.

BMD Başkanı Öncel, ocak-ekim döneminde Türkiye'yi ziyaret eden yaklaşık 40 milyon turist de katkısı ile organize perakende sektörünün verimli bir 10 ay geçirdiğini belirterek şöyle devam etti: "Markalarımız kasım indirimleri ile enflasyonla mücadelede önemli bir katkı sundu. İndirimler sayesinde gıda dışı perakende de kasım ayı enflasyonunun düşeceğini öngörüyoruz."

Bankaların aktifleri 13,5 trilyon liraya çıktı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyük-

lüğü ekim ayında 13 trilyon 452 milyar liraya ulaştı. Söz konusu dönemde, sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler yüzde 43,5

artarak 7 trilyon 35 milyar liraya, mevduat ise 2021 sonuna göre yüzde 57,4 artarak 8 trilyon 347 milyar liraya yükseldi. **5'TE**

ZEKİ GÜNDÜZ

Eyvah özel esaslara alınmışız

02

MUSTAFA MERTCAN

Çin sınavı Türkiye'nin fırsatı

06

S. ALEX YANG

Sıfır COVID'den kolay çıkış yok

08

2023'te 216 milyar dolar aranıyor

04

Tarım yatırımlarında destek tutarları artırıldı

02

Şişecam 87'nci yılını kutluyor

09

VakıfBank'tan sürdürülebilir büyümeye destek

09

ISSN 1301-9090

9 771301 909002

Vergi
PolemikleriZeki
GÜNDÜZEyvah özel esaslara
alınmışız

Değerli Dünya okurları,24 Kasım tarihli yazımdan sonra çok sayıda soru ve yorum aldım. Bu nedenle bu konu üzerinde durmaya devam edeceğim. Bahse konu yazıma www.dunya.com adresinden erişebilirsiniz.

Özel esaslara almak karalisteye alınmanın kibarcası. Mal veya hizmet aldığınız şirketlerden biri incelemeye defter belge ibraz etmese, adresinde bulunamasa,sahte belge kullandığı tespit edilse,sahte belge düzenlediği sonucuna varılsa,siz de başkasının yaptıklarından dolayı büyük problemler yaşayabilirsiniz.

Beş yıl önceki bile olsa
tedarikçiniz incelenip sahteci
damgası yediyse olayı sakın
küçümsemeyin

Sahte belge düzenleyicisi teşhisi konulanlar mükellefiyetten de çıkarılıyor.Vergi idaresi bu teşhisi koyduğu şirketin fatura düzenlediği tüm şirketleri incelemeye alıyor. İnceleme görevi sahteci şirketin vergi tekniği raporu ile birlikte iş emrine bağlanıyor. Ne yazık ki böyle bir durumda incelemeye gelen arkadaşlar sizin daha ziyade kasten,bilerek,isteyerek mi bu belgeleri kullandığınızı ve failin kim olduğunu tespitte çalışıyorlar.

Açıklamalarınızın ayrıntılı ve tutarlı olması sizi çoğu zaman 3 kat ceza uygulanıp,kasten sahte belge kullanma suçlamasıyla yargılanmaktan koruyor.

Çoğu zaman , ne açıklarsanız açıklayın,herhalukarda ,tedarikçiniz sahte belge düzenleyicisi olarak değerlendirilmişse en iyi ihtimalle 1 kat ceza ile kurtulabiliyorsunuz.Bu tür durumlarda (sizin kasten sahte belge kullanmadığınız sonucuna varıldı ise)kurumlar vergisi tarhiyatı yapılmıyor ancak o faturalarla ilgili kdv ler cezalı olarak tekrar isteniyor.Bu arada sizi de sahte belge kullanıcısı diye listeye kaydediyorlar. Bu aşamada “ödemeleri bankadan yapmıştık” açıklaması tek başına yetmiyor. 24 Kasım tarihli yazımda ne gibi belgeler sunulabileceği hususunda listelemeye çalışmıştım.

Tedarikçiniz henüz sahteci
damgası yememiş ama listede ise

İlk etapta size bir yazı geliyor ve tedarikçinizle yürüttüğünüz işlemlerle ilgili başta banka ödeme belgeleri olmak üzere ,işlemin gerçekliğini ortaya koyabilecek açıklamalar ya da bu belgeleri ,bu belgelerdeki kdv leri kayıtlarınızdan çıkarmanız,iade almışsanız iade etmeniz talep ediliyor.

Yazıyı gerektiği gibi ya da hiç cevaplamadıysanız siz de hem tarhiyatla karşı karşıya kalıp hem de karalisteye (özel esaslar listesine) girebilirsiniz.

Bu aşamada (henüz tedarikçi ve veya sizinle ilgili rapor yokken)idare daha toleranslı.Listeye koyarken çıkarırken sunduğunuz belge ve açıklamalardan hareketle inisiyatif kullanabiliyor.

Tedarikçi kabul protokolünün
olmalı

Şirkette nasıl bir sistem kurmalı ki sonradan daha rahat savunabilmeli?Son yıllarda yurt dışında,bir çok ülkede bankada hesap açtırma zorluklarını görmüş, duymuşsunuzdur. Bankadan kredi talebiyle ilgili değil,- hesap açma ile ilgili çok sayıda belge istenir.

Türkiye’de uluslararası veya büyük Türk şirketlerine mal veya hiz-

met satanlardan adeta hesap açar gibi bir çok belge,açıklama istendiğine şahit oluyoruz.

Bu belgelerin istenme nedeni sadece vergi değil tabiki.

Hangi nedenlerle tedarikçilerden bir çok belge isteniyor:

- Vergi mevzuatı açısından sorumlu tutulmamak için,
- Kara para suçlamaları ile karşı karşıyalkalmamak için,
- İcradan-hacizden mal kaçırma fiili çerçevesinde değerlendirilmek için,
- Reputasyon açısından,
- Olası dolandırılma ihtimalleri nedeniyle,
- Şirket içi suistimler nedeniyle,
- Şirketin aradığı niteliklerde mal veya hizmet verebilme kapasite ve niteliklerinde olduklarını belgeleyebilmek için...

Bu belgeler bir kez istenip de bitmiyor.Tedarikçi bilgileri sürekli kontrol edilip yenilenmesi de gerekiyor.

Adresleri ,iletişim bilgileri kontrol edilmeli. Fatura adresi,banka bilgileri,imza sirküleri,iletişim bilgileri, vergi beyanname, ticaret sicil, web sitesi uyumlu mu bakılmalı.

Tedarikçiniz ve veya sizin hakkınızda rapor tanzim edildiğinde işler değişiyor

Rapor yazılınca ya kabul edip herşeyi ödeyeceksiniz ya da dava(lar) açacaksınız.

- 1.dava listeden çıkmak için,
- 2.dava tarhiyatlara karşı,
3. dava listeden çıkarılırsanız bile kdv iadesi açısından özel esas uygulamasına devam edildiğinden açılmak zorunda kalabilecek.

Listeden çıkarılma(özel esaslardan çıkarılma) davasında mahkemeler Anayasal ilkelere hareketle çok hızlı (2 ay civarını bulabiliyor)yürütmeyi durdurma kararı veriyorlar.

YD kararı ne işe yarıyor?

Mali idare kdv iadesi ve mahsup için yürütmeyi durdurma (yd) kararı veya özel esaslardan çıkarılma kararını dikkate almıyor. Mali İdare,özel esaslardan çıkarılma konusunda verilen mahkeme kararına rağmen KDV iadesinde halen (KDV Genel Tebliği Özel Esasları uygulayarak) yüksek (dört kat) teminat mektubu isteyebiliyor.

Yürütmeyi durdurma veya özel esaslardan çıkarma kararı müşterilerinize yazılar gitmesini engelliyor.

Protokoller nedir?

24 Kadım tarihli yazıda, “Özel Esaslar İletişim Yönetimi Protokolü”,

“Alarm Protokolü”, “E Tebligat İzleme Prokolü” üzerinde durduk.

Bugün de ilave olarak ”Tedarikçi kabul protokolü”,kavramlarından bahsettik.

İleride bir korunma önlemi olarak TTK 367 kapsamında düzenlenecek “Yetki,görev yönergeleri” konusuna da değineceğim.

Bu konuda,”Protokolden kastın nedir ?” soruları ile karşılaştım.Önceden bu konularda ne yapılacağının yazılı talimatlara dönüştürülmesi,-bu talimatlarda görev tanımlarının,görevlilerin ve kontrol noktalarının belirlemesinikastediyorum.

Bu pilav daha çok su kaldıraçağa benziyor.Sizlerin yorum,soru ve katkılılarıyla,fırsat buldukça işlemeye devam ederiz.

Tahıl koridorundan
501 gemi ile 12 milyon
tondan fazla tahıl taşındı

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle yaşanan “gıda krizi” riskine karşı Türkiye’nin çabalarıyla oluşturulan “tahıl koridoru”ndan bugüne kadar 12 milyon tondan fazla tahıl taşındı.

Türkiye’nin yoğun diplomatik gayretleri sonucu geçen temmuz ayında Birleşmiş Milletler (BM) ile koordineli olarak İstanbul’da “Müşterek Koordinasyon Merkezi” kuruldu. Tahıl ürünlerinin güvenli transferi buradan takip edilmeye başlandı.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın ilgili taraflarla yaptığı görüşmeler ve Müsterek Koordinasyon Merkezi’nin yoğun çalışmaları sonucu tahıl yüklü ilk gemi, 1 Ağustos’ta Odessa Limanı’ndan yola çıktı.

Ukrayna limanlarından 120 günü kapsayan anlaşma kapsamında ayrılan ilk gemi olma özelliğini taşıyan Razoni isimli Sierra Leone bayraklı kuru yük gemisi, taşıdığı 26 bin ton mısır ile Lübnan’ın Tripoli Limanı’na doğru hareket etti.

Razoni’nin hareketinden dört gün sonra Panama bayraklı Navistar İrlanda, Malta bayraklı Rojen, İtalya ve Türk gemisi Polarnet isimli üç gemi yaklaşık 60 bin ton tahıl ile Odessa ve Çernomorsk limanlarından ayrıldı.

Bunların ardından Mustafa Necati, Star Helena, Glory, Riva Wind, Sacura, Arizona, Ocean Lion, Rahmi Yağcı, Sormovskiy 121 seyrine başlarken, 13 Ağustos itibarıyla ayrılan gemilerin sayısı 17’ye ulaştı. Gemilerin büyük bölümü Tekirdağ, İskenderun ve İzmir gibi Türkiye’deki limanlara ulaştı.

İlk geminin ayrılmasından sonraki iki hafta içinde Ukrayna limanlarından çıkan gemi sayısı 25’e ulaştı, taşınan tahıl miktarı 800 bin tonu geçti.

Dünya genelinde gıda krizi yaşanması-

nın önüne geçmek için yapılan çalışmalar sonucunda varılan mutabakat, sadece Ukrayna limanlarındaki gemilerin ayrılmasını değil, aynı zamanda İstanbul’da kontrolü yapılan gemilerin Ukrayna limanlarına giderek tahıl sevkiyatı yapmasını da kapsıyordu. Bu kapsamda, İstanbul Boğazı’ndan kontrolü yapılarak Ukrayna’ya giden ilk gemi Barbados bayraklı Fulmar S oldu. Gemi, 12 bin ton mısırsı Çernomorsk Limanı’ndan alarak İzmir’e ulaştırdı.

Krizin açılmasında
"lider diplomasisi" etkisi

Gemilerin tahıl sevkiyatı sürerken, Rusya, 29 Ekim’de Sivastopol’da gerçekleştirilen saldırılar nedeniyle tahıl girişiminin geçici olarak durdurulduğunu BM ve Türkiye’deki makamlara ilettiler. Bunun üzerine Ukrayna limanlarından gemi çıkışı durduruldu. Krizin daha da derinleşmesine engel olmak için Türkiye hareketine geçti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan konuya ilişkin, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ile telefon görüşmeleri gerçekleştirdi.

“Lider diplomasisi” yürüten Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın talimatları doğrultusunda, Milli Savunma Bakanı Akar da tahıl koridorunun açık kalmasına yönelik yoğun çalışmaya yürüttü.

Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Ukrayna Savunma Bakanı Aleksii Reznikov ve Ukrayna Altyapı Bakanı Oleksandr Kubrakov ile yakın temas içinde olan Akar, “Görüşmelerinde tahıl giri-

şiminin tüm taraflar için yararlı olduğu, bunun bozulmasının tüm taraflar için sıkıntı oluşturmağını” vurguladı.

"Kırmızı hat" diplomasisi

Tahıl krizinin çözümüne yönelik çalışmalar kapsamında, mayıs ayında hayata geçirilen “kırmızı hat” diplomasisi de bu süreçte Bakan Akar’ın talimatı üzerine yeniden aktive edildi.

Milli Savunma Bakanlığı yetkilileri, anlaşmanın uzatılmasına yönelik, Ukrayna ve Rusya askeri yetkilileri ile bu hat üzerinden yoğun görüşmeler gerçekleştirdi.

Telefon diplomasisi ve yoğun görüşmelerin ardından Türkiye, Ukrayna, Rusya askeri heyetleri ve BM temsilcileri, tahıl koridorunun temellerinin atıldığı Kalender Kasrı’nda bir araya geldi.

Olumlu geçen görüşmelerin ardından anlaşmanın geçerliliğinin dolmasına iki gün kala Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı açıklamada, “Anlaşmanın 120 gün süreyle uzatılmasına karar verildiğini” kamuoyuna duyurdu.

200'den fazla gemi
intikalini tamamladı

Böylelikle devam eden sevkiyat kapsamında, Ukrayna limanlarından dün itibarıyla ayrılan gemi sayısı 501’e ulaştı, sevkiyatı yapılan buğday, mısır, arpa gibi tahıl ürünlerinin miktarı 12 milyon tonu geçti.

Ukrayna limanlarından tahıl yükü ile ayrılan gemilerden 200’den fazlasının belirlenen limanlara intikali tamamlandı.

Tarım yatırımlarında
destek tutarları artırıldı

Kırsal kalkınmada tarıma dayalı yatırımların desteklenmesinde hibeye esas proje tutarı limitleri yükseltildi. Akıllı tarım uygulamalarında fertgasyon (damla sulama ile gübreleme) çözümleri destek kapsamına alındı.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ, Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ göre, hibeye esas proje tutarı üst limitleri KDV hariç, yeni tesis niteliğindeki başvurular için 5 milyon liradan 7 milyon liraya çıkarıldı. Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular için ise miktarlar 3,5 milyon liradan 5 milyon liraya, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya

modernizasyon niteliğindeki başvurular için 3 milyon liradan 4 milyon liraya yükseltildi.

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ göre ise A iş planı kapsamında yer alan makine ekipman alım destekleri başvuruları için hibeye esas proje tutarı üst limiti KDV hariç 300 bin liradan 500 bin liraya çıkarıldı. A İş planı 5 bin-500 bin lira desteklerin yüzde 50 hibe kısmını kapsıyor. A iş planı kapsamında yapılacak başvurular için başvuru sahibinin yatırım yerinde ikamet etme zorunluluğu kaldırıldı.

B iş planı kapsamındaki yatırım konularında yapılacak başvurular için ise hibeye esas proje tutarı üst limiti KDV hariç 600 bin liradan 1 milyon liraya çıkarıldı. B iş planı ekonomik yatırımların 1 milyona kadar olmasının desteklenmesini içeriyor.

B iş planı kapsamında, bitkisel üretim yapan işletmelerde tarımsal faaliyette bulunduğu 5 dekara kadar tarım arazisi

varlıklı olan, hayvancılık işletmelerinde ise 50 başa kadar büyükbaş veya 300 başa kadar küçükbaş hayvan varlığı olan küçük aile işletmelerinin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvuruları destek kapsamına alındı.

Helal pazarında 63 milyar dolarlık ihracat fırsatı

İslami finansın 2025 yılına kadar 4.82 trilyon dolara ulaşacağı öngörülüyor

İİT ülkelerindeki İslami finans varlıkları 2020'de 3,32 trilyon dolar değerinde bulunuyordu. Bu büyüklüğün yıllık yüzde 7,8 büyüme ile 2025 yılına kadar 4,82 trilyon dolara ulaşacağı tahmin ediliyor. Seyahat, Covid-19 salgınından en çok etkilenen sektörlerden biri olurken, İİT hükümetleri, turizm sektörünü canlandırma için turizm şirketlerine destek vermeye başladı. İKT üyesi devletler, helal ekonominin 8 sektöründe toplam 180 yatırım aldı.

Türkiye, Ticaret ve Yatırım Endeksi'nde ilk 5'te

Rapor, İKT üyesi ülkelerin helalle ilgili sektörlerdeki küresel ve İİT içi ticari faaliyetlerini, ayrıca ülkenin yatırımcılar için çekiciliğini sıralayan İİT Helal Ekonomi Ticaret ve Yatırım Endeksi'ni de içeriyor. Endeks, İslami ekonominin 8 sektörünün her biri için 5 bileşen halinde düzenlenmiş 61 ölçütten oluşuyor. Endekste ilk 5 sırada yer alan ülkeler Malezya, BAE, Suudi Arabistan, Türkiye ve Bahreyn olarak belirlendi.

İİT üyesi ülkeler, hazır giyim ve ayakkabı sektörlerinde geçen yıl 101,94 milyar dolar değerinde ihracata karşılık 34,96 milyar dolar ithalat yaptı.

Baş tarafı birinci sayfada

İİT Ticareti Geliştirme Merkezi söz konusu 63 milyar dolarlık ticaret açığını, İslam ülkeleri arasındaki ticareti daha fazla geliştirerek kapatmayı amaçlayan stratejiler geliştirdi. İİT Helal Ekonomi Raporu 2022'ye göre, Müslüman ülkelerindeki tüketiciler tarafından gıdaya yapılan harcamalar geçen yıl 1,07 trilyon dolara ulaşırken, bu rakamın 2026 yılına kadar 1,5 trilyon dolara çıkması bekleniyor. Bu büyüme, İİT ülkeleri arasında üretim, yatırım ve ihracatta

güçlü bir fırsat penceresi sunuyor. Sağlıklı, helal ve organik gıda ürünlerinde yüksek bir tüketici talebi bulunuyor. İİT ülkeleri gıda, ilaç ve kozmetik sektörlerinde ithalata bağımlı durumda. İİT ülkeleri, 2021'de kozmetikte 13,65 milyar dolar ithalat yaparken, sadece 4,4 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Rapora göre, Endonezya, kokulu ürünlerin yüzde 12'sini ABD'den ithal ediyor. Ancak aynı ihtiyacı diğer bir İİT üye devleti olan Mısır'dan karşılayabilir.

İİT'nin kozmetik harcaması 2021'de 47 milyar dolar olurken, bu rakamın

2026'da 69 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

İslam ülkeleri, ilaçta 2021'de toplam 56,93 milyar dolar ithalata karşılık sadece 5,31 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi. İlaçta negatif ticaret dengesi 51,62 milyar dolar oldu. Bu, son 5 yılın en yüksek net ithalatına denk geldi. Bununla beraber İİT ülkelerinin yerel aşı geliştirme ve yerel ilaç üretiminde kendilerini geliştirmeye başladıkları gözlemleniyor.

İİT üyesi ülkeler, hazır giyim ve ayakkabı sektörlerinde geçen yıl 101,94 mil-

yar dolar değerinde ihracata karşılık 34,96 milyar dolar ithalat yaptı. 66,98 dolar tutarında pozitif bir ticaret dengesi oluştu. Rapora göre, Suudi Arabistan tişörtlerin yüzde 12'sini Hindistan'dan ithal ediyor. Bunlar, alternatif olarak Bangladeş'ten temin edebilir. İİT bölgesinde yaşayan tüketiciler, 2021'de hazır giyimde 239 milyar dolar harcama yaptı. Bu harcamaların 2026 yılına kadar 361 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

İİT Helal Ekonomi Raporu 2022, İslam Ticareti Geliştirme Merkezi (ICDT) ve Dinar Standard tarafından hazırlandı.

Ekim ayı ithalatında 4 milyar 989 milyon dolarlık hacimle Rusya ilk sırayı aldı. Rusya'yı 2 milyar 850 milyon dolarla Çin, 2 milyar 384 milyon dolarla İsviçre takip etti.

İhracat, 10 ayda 210 milyar dolara dayandı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan ekim ayına ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı. Buna göre; Genel Ticaret Sistemi (GTS) kapsamında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 3 artarak 21 milyar 328 milyon dolar, ithalat ise yüzde 31,4 yükselecek 29 milyar 202 milyon dolar oldu. Dış ticaret açığı ise ekimde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 421,7 artarak 7 milyar 874 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı, Ekim 2021'de yüzde 93,2 iken geçen ay yüzde 73'e geriledi. Diğer yandan ihracat, 2022'nin Ocak-Ekim döneminde ise geçen yılın aynı sürecine kıyasla yüzde 15,4 artarak 209 milyar 394 milyon dolar, ithalat ise yüzde 39,4 yükselişle 300 milyar 443 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu veriler kapsamında dış ticaret açığı, ocak-ekim döneminde yüzde 168,3 artışla 91 milyar 49 milyon dolara ulaştı. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise Ocak-Ekim 2021 döneminde yüzde 84,3 iken bu yılın aynı döneminde yüzde 69,7'ye geriledi.

İmalat sanayisinin payı yüzde 94,7

Dış ticaret verileri kapsamında ekonomik faaliyetler incelendiğinde; ihracatta ekimde imalat sanayisinin payı yüzde 94,7, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,1, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,7 oldu. Yılın ocak-ekim

dönemindeki ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayisinin payı yüzde 94,7, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 2,9, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 olarak kaydedildi.

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta ekimde ara malların payı yüzde 79,3, sermaye mallarının payı yüzde 11,5 ve tüketim mallarının payı yüzde 9,1 olarak hesaplandı. Ocak-ekim döneminde ise ara malların payı yüzde 81,2, sermaye mallarının payı yüzde 10,8 ve tüketim mallarının payı yüzde 8 oldu.

Rusya ithalatta ilk sırada

Ekim ayında ihracatta ilk sırayı 1 milyar 688 milyon dolarla Almanya aldı. Bu ülkeyi 1 milyar 418 milyon dolarla Irak, 1 milyar 308 milyon dolarla ABD, 1 milyar 146 milyon dolarla Rusya ve 1 milyar 107 milyon dolarla Birleşik Krallık takip etti. Ekimde ilk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam dış satışın yüzde 31,3'ünü oluşturdu. Yılın 10 aylık döneminde de ihracatta ilk sırada yine Almanya yer aldı. Bu ülkeye 17 milyar 463 milyon dolarlık ihracat yapıldı. Almanya'yı 14 milyar 55 milyon dolarla ABD, 11 milyar 302 milyon dolarla Irak, 10 milyar 908 milyon dolarla Birleşik Krallık ve 10 milyar 209 milyon dolarla İtalya takip etti. Bu dönemde ilk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam dış satışın yüzde 30,5'ine karşılık geldi.

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri **yapay zekâ** modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

AJANS PRESS
medyadaki gözünüz

444 7 212
info@ajanspress.com.tr
AjansPressMT @ AjansPress.Turkey

2023'te 216 milyar dolar aranıyor

Suudi Arabistan'dan 5 milyar, Katar'dan 10 milyar dolar taze kaynak sözü alan Türkiye'nin gelecek bir yılda dış borç geri ödemeleri ve cari açık finansmanı için gereksinim duyduğu toplam dış kaynak şimdiden 216 milyar doları aşıyor.

Geri ödemelerin 37,3 milyar dolarını kamu bankaları da dahil kamu kesimi, 32 milyar dolarını Merkez Bankası (MB), 116,1 milyar dolarla en büyük bölümünü ise özel bankalar dahil özel sektör yapacak.

NAKİ BAKIR

Türkiye'yi, kısa vadeli dış borç geri ödemeleri ve cari açık finansmanı dolayısıyla 2023'te rekor bir dış kaynak ihtiyacı bekliyor. Türkiye'nin gelecek bir yılda dış borç geri ödemeleri ve cari açık finansmanı için gereksinim duyduğu toplam dış kaynak şimdiden 216 milyar doları aşıyor.

Türkiye'nin orijinal vadesine bakılmaksızın gelecek bir yılda yapması gereken toplam dış borç geri ödemeleri Eylül sonu itibarıyla 185,2 milyar dolar olurken, Kasım ayında yapılan Merkez Bankası Piyasa Katılımcıları Anketi ile belirlenen 2023 yılı cari işlemler açığı beklentisi 31,1 milyar dolar düzeyinde bulunuyor. Kamu ve özel sektörüyle Türkiye'nin gelecek yıl dış borç geri ödemeleri ve 31 milyar dolarda kalması durumunda cari açık finansmanı için 2023 yılında bulunması gereken toplam dış kaynak, şimdiden 216 milyar doları geçiyor.

Bununla kalır mı?

2023 için hesaplanan dış kaynak ihtiyacı verisine, en son Eylül 2022 itibarıyla açıklanan "gelecek bir yılda ödenecek dış borç" tutarı ve piyasaların Ocak-Aralık 2023 yılı için beklediği 185,2 milyar dolarlık cari açık tutarı baz oluşturuyor. Gelecek bir yılda yapılacak dış borç servisi yükümlülüğünün Ocak-Aralık 2023 dönemi itibarıyla daha yüksek çıkma olasılığı da bulunuyor. Ayrıca piyasaların anketle belirlenen 31,1 milyar dolarlık 2023 yılı cari açık beklentisinin de aşılması olasılığı bulunuyor.

Bu durumda Türkiye ekonomisinin 2023 yılı içinde bulması gereken toplam dış kaynak miktarı daha da büyüyecek. Bu göstergelerde lehte gelişmeler olması durumunda ise Türkiye 2023 yılında daha az dış kaynağa ihtiyaç duyacak.

Uluslararası piyasalar yerine "dost" ülkeler

Kredi not düşüşü ve CDS puanı yükselişi nedeniyle Batılı finans merkezleri başta olmak üzere uluslararası piyasalardan sınırlı dış borçlanma yapan Türkiye'nin borçlarını çevirme maliyeti yükselirken, döviz rezervleri ise swaplar hariç tutulduğunda eksi düzeyde. Batılı finans kaynaklarına karşılık Türkiye, Suudi Arabistan'dan 5 milyar dolar, Katar'dan 10 milyar dolar taze kaynak sözü aldı.

Bir yılda 185 milyar dolar dış borç ödenecek

Türkiye'nin gelecek 12 aylık dönemde ödemesini yapmak zorunda olduğu dış borç geri ödemesi, Eylül sonu itibarıyla açıklanan stok verilerine göre 185,3 mil-

yar dolar.

Bu geri ödemenin 37,3 milyar dolarını kamu bankaları da dahil kamu kesimi, 32 milyar dolarını Merkez Bankası (MB), 116,1 milyar dolarını ise özel bankalar dahil özel sektör yapacak.

Merkez Bankası'nın yapması gereken geri ödemeler, eriyen döviz rezervlerini ikame için yapılan swap borçlarından ve mevduatlardan kaynaklanıyor. Net döviz rezervi ekside olan MB'nin diğer ülkelere olan bu swap ve mevduat borçlarının vadesini uzatma yoluna gitmeye çalışması bekleniyor.

Ağır yük özel sektörün

Gelecek bir yılda 116 milyar doların üzerindeki tutarla en fazla dış borç geri ödemesini yapmak zorunda olan özel sektörün bu kapsamdaki borçlarının 53,8 milyar doları 62,3 milyar doları ise finans dışı özel sektör kuruluşlarına ait bulunuyor. Kamu ve özel bankaların geri ödeyeceği toplam dış borç 83,6 milyar, kamu ve özel diğer finans kurumlarının yükümlülüğü 3,9 milyar dolar. Böylece kamu ve özel kuruluşları ile finans sektörünün yapacağı toplam geri ödeme 87,5 milyar doları bulunuyor. Bankacılık sektörü geri ödemelerinin 37,2 milyar doları aldıkları krediler, kalan kısmı ise mevduat ve döviz tevdiat hesapları dolayısıyla. Bankacılık dışı sektörlerin yapacağı geri ödemelerin 48,8 milyar dolarını ticari kredi borçları, 18,2 milyar dolarını diğer kredi borçları oluşturuyor.

Cari açık oluşumu

Cari açık, bir ülkenin dünya ile olan ekonomik ilişkilerinde, ithalat, faiz ve

Merkez Bankası geri ödemelerinin önemli bölümü, eriyen döviz rezervlerini ikame için yapılan swap borçlarından kaynaklanıyor. Swaplar hariç net döviz rezervi ekside olan MB'nin diğer ülkelere olan swap ve mevduat borçlarının vadesini uzatma yoluna gitmesi bekleniyor.

Hükümetin gelecek yılki cari açık hedefi 22 milyar dolar, piyasa katılımcılarının beklentisi ise 31 milyar dolar. Yılın başında 18,6 milyar dolar öngörülen 2022 cari açığı ilk dokuz ayda 40 milyar dolara yaklaştı, yılın tümünde 50 milyar doları bulabilir.

kar transferleri gibi alanlardaki toplam döviz giderlerinin, ihracat, turizm, dış yardım ve işçi gelirleri gibi döviz gelirleri toplamından yüksek olduğu anlamına geliyor. Başka deyişle söz konusu döviz giderleri, sayılan alanlardaki döviz gelirinden fazla olan ülkeler cari işlemler açığı veriyor. Türkiye'de ise cari açığın temel belirleyicisi dış ticaret açığı. Bu ne-

denle tartışmalar genellikle ticaret açığı üzerine yoğunlaşıyor.

Nasıl finanse edilir?

Cari açık, ya daha önce biriktirilen kaynaklar (rezervler) kullanılarak, ya da yurt dışından kaynak ödünç alınarak finanse ediliyor. Döviz rezervleri (swaplar hariç) ekside olan Türkiye'nin cari açığını finanse edebilmek için yurt dışından kaynak bulması gerekiyor. Bu da doğrudan yabancı yatırımlar, portföy yatırımları (sıcak para) ve dış borçlanma şeklinde mümkün. Ancak CDS puanı (risk primi) son yıllarda rekor düzeyde yükselirken, kredi derecelendirme notu diplerine inen Türkiye'nin dışarıdan borç bulması zorlaşır ve kaynak temininde maliyet hızla yükselirken, doğrudan yatırım gelişinin de yavaşladığı dikkati çekiyor.

2022 cari açığı 50 milyar dolara gidiyor

Uzun yıllardır Türkiye ekonomisinin üzerinde adeta Demokles'in kılıcı gibi duran bir tehdit oluşturan cari işlemler açığı, son dönemde yeniden kaydettiği büyüme ivmesiyle ciddi bir sorun olmaya devam ediyor. Geçen yıl yayımlanan 2022'ye ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, cari işlemler dengesinde, mal ihracatının yanı sıra turizm ve yazılım gibi hizmet sektörü ihracatının da katkısıyla kademeli ve kalıcı bir iyileşmenin sağlanması beklentisiyle bu yılın tümünde söz konusu açığın 18,6 milyar dolara gerileyeceği öngörülmüştü.

Buna karşılık Türkiye, yılın ilk dokuz ayında 38 milyar dolar cari açık verdi. Dokuz aylık cari açık, bir önceki yılın eş dö-

Gelecek bir yılda ödenecek dış borç (Eylül 2022 itib., milyon \$)

KAMU	37.260
GENEL HÜKÜMET	2.713
Merkezi Yönetim	2.295
Mahalli İdareler	418
FİNANSAL KURULUŞLAR.....	33.716
Bankalar	32.505
Diğer finansal kuruluşlar	1.211
KİT'ler.....	831
MERKEZ BANKASI	31.975
ÖZEL SEKTÖR.....	116.056
FİNANSAL KURULUŞLAR.....	53.791
Bankalar	51.107
Diğer finansal kuruluşlar	2.684
ŞİRKETLER.....	62.265
TOPLAM	185.291

Yıllık cari açık (milyon \$)

2021 Eylül	-12.495
2021 Ekim	-8.617
2021 Kasım	-7.344
2021 Aralık.....	-7.255
2022 Ocak	-12.698
2022 Şubat.....	-15.817
2022 Mart	-18.370
2022 Nisan.....	-19.800
2022 Mayıs	-22.685
2022 Haziran	-24.632
2022 Temmuz.....	-28.580
2022 Ağustos.....	-33.479
2022 Eylül	-39.164

nemindeki hacmin tam yüzde 525 üzerinde gerçekleşti. Eylül sonu itibarıyla son bir yılda verilen cari işlemler açığı ise 39,2 milyar dolar olarak belirlendi.

2021'in son çeyreğinde gerileyerek 7,3 milyar dolara kadar inen yıllık cari açık, bu yılın başından itibaren ise küresel ekonomideki olumsuzluklar ve dış ülkeler arasında yaşanan gerilimler ve savaşın dış ticaret ve turizme olumsuz yansımalarının da etkisiyle sürekli yükselerek, Şubat'ta 15 milyar doları, Mayıs'ta 20 milyar doları, Ağustos'ta 30 milyar doları aştı, Eylül'de 40 milyar dolara yaklaştı.

Merkez Bankası Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre piyasalar cari açığın bu yılın tümünde 48,8'e ulaşmasını bekliyor.

2023'te cari açık ne olur?

2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda gelecek yıl cari açığın 22 milyar dolara düşmesi hedeflenirken, piyasa katılımcılarının Kasım 2022 sonu itibarıyla 2023 yılı cari açık tahmini ise 31,1 milyar dolar. Henüz alınmayan 2022 yılı son çeyrek verileri cari açıktaki büyüme ivmesinde yavaşlama işareti verirse, bu gelişme 2023'e de ışık tutacak.

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda cari açıktaki küçülme beklentisine, bu yıl yüksek seyreden emtia fiyatlarında olası gerilemeler, petrol ve doğal gaz arama çalışmaları ve yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması sonucunda dış ticaret açığının önemli bir unsuru olan enerji ithalatında azalış olacağı gibi varsayımlar dayanak oluşturuyor. Bu beklentiler gerçekleşirse, gelecek yıl cari işlemler dengesinde iyileştirici bir etki yaratacağı bekleniyor. İhracatta yeni pazarlara erişim, uluslararası düzeyde ticaret müzakerelerine aktif katılım gibi hususların yanı sıra pazar payı giderek artan hizmetler sektörü ihracatı gibi alanlarda hayata geçirilen uygulamalar sonucunda cari işlemler dengesinde iyileşme yaşanacağı öngörüülüyor.

2023 yılında enerji maliyetlerinde artış devam eder ya da düşüş olmaz, Rusya-Ukrayna savaşının dış ticarete ve turizme olumsuz etkileri devam eder ve hizmet ihracatında artış, enerji ithalatında azalış, yeni pazarlara açılmada belirgin bir gelişme olmazsa, Türkiye'nin cari açığı büyümeye devam edecek.

Bankacılık sektörünün aktifleri 13,5 trilyon lira oldu

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü ekim ayında 13 trilyon 452 milyar 845 milyon TL düzeyine ulaştı. Sektörün aktif toplamı 2021 sonuna göre 4 trilyon 237 milyar 382 milyon lira artış kaydederken, bunun oransal karşılığı yüzde 46,0 oldu.

BDDK tarafından, Ekim 2022 dönemine ilişkin "Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri" raporu yayımlandı.

Söz konusu dönemde, sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler yüzde 43,5 artarak 7 trilyon 35 milyar 46

milyon liraya, menkul değerler toplamı yüzde 50,2 yükselerek 2 trilyon 218 milyar 130 milyon liraya çıktı. Kredilerin takibe dönüşüm oranı ekim itibarıyla yüzde 2,23 seviyesinde gerçekleşti. Bankaların kaynakları içinde en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat, ekimde 2021 sonuna göre yüzde 57,4 artarak 8 trilyon 347 milyar 575 milyon liraya yükseldi. Aynı dönemde öz kaynak toplamı yüzde 77,3 artışla 1 trilyon 265 milyar 585 milyon liraya ulaştı. Sektörün ekim sonu itibarıyla dönem net karı 335 milyar 918 milyon lira, sermaye yeterliliği standart oranı yüzde 19,23 seviyesinde gerçekleşti.

Ekonomik Güven Endeksi, Kasım'da 96,9'a geriledi

TÜİK Ekonomik Güven Endeksi, Kasım 2022 verilerini yayımladı. Buna göre, ekonomik güven endeksi 96,9 oldu. Ekonomik güven endeksi Ekim ayında 97,1 iken, Kasım ayında yüzde 0,2 oranında azalarak 96,9 değerini aldı. Bir önceki aya göre Kasım ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi yüzde 0,7 oranında azala-

rak 101,3 değerini, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 1,0 oranında azalarak 118,1 değerini aldı. Tüketici Güven Endeksi yüzde 0,6 oranında artarak 76,6 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 2,1 oranında artarak 121,9 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 1,2 oranında artarak 91,6 değerini aldı.

Depolamalı rüzgar ve güneş enerjisi yatırımları için 110 milyar dolarlık rekor başvuru

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, depolamalı rüzgar ve güneş enerjisi yatırımları için 110 milyar dolarlık rekor başvuru geldiğini duyurdu.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Mustafa Yılmaz, EPDK tarafından hazırlanan ve 19 Kasım'da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren elektrik depolama düzenlemesi sonrasında, depolamalı rüzgar ve güneş santrali kurmak için yapılan başvurulara ilişkin bilgi verdi.

Emre amade kapasitenin artırılmasıyla sistem güvenliğinin pekiştirileceğine ve kesintili üretimden dolayı sıkıntı yaşayan sistem işletmeciliğinin rahatlatılacağına işaret eden Yılmaz, "Düzenleme yayımlanalı henüz 2 hafta olmadan kurumumuza depolamalı rüzgar ve güneş santrali kurmak için rekor düzeyde başvuru yapıldı. Şu anda 110 milyar dolara ulaşan bir yatırım talebi söz konusu. Mevcut kapasite dikkate alındığında, bu miktarın 40-45 milyar dolarının sahaya yansımısını bekliyoruz" dedi.

"Enerji sektöründe yeni bir dönem başlıyor" derken bu içi boş bir söylem değildi" ifadesini kullanan Yılmaz, "Sadece yatırım tutarı olarak değil, istihdam, yerli teknolojilerin ve batarya üretiminin gelişimi noktasında da ülkemizi çok

güzel günler bekliyor" ifadesini kullandı.

Yılmaz, EPDK'ye şu ana kadar yapılan başvuruların kurulu güç olarak 67 bin 349 megavata karşılık geldiğini belirtti.

Hali hazırda 909 adet başvuru yapıldığını aktaran Yılmaz, bunlardan 19 bin 881 megavat kurulu gücündeki 334 başvurunun güneş enerjisine dayalı depolamalı elektrik üretimi, 47 bin 468 megavat kurulu gücündeki 575 başvurunun ise rüzgar enerjisine dayalı depolamalı elektrik üretimi tesisi kapsamındaki başvurular olduğunu bildirdi.

Elektirik depolamalı rüzgar ve güneş

santrallerine ilişkin düzenleme, söz konusu santrallerin kesintili kaynak kapasitesinden bağımsız olarak değerlendirilmesi, herhangi bir kapasite tahsis yarışmasından bağımsız olarak bağlantı görüşü oluşturulabilmesi ve rüzgar santralleri için ölçüm zorunluluğunun aranmaması gibi değişiklikleri içeriyor.

Düzenleme, elektrik depolama tesisi kurmayı taahhüt eden yatırımcıların, taahhüt ettikleri depolama tesisinin kurulu gücü kadar rüzgar ve güneş enerjisi projesi kurmak için ön lisans başvurusunda bulunmasına da imkan sağlıyor.

Mutli Zeytinyağı Dünya Markası Olma Yolunda

Dünyada benzeri olmayan mikroklima iklim özelliğine sahip Mersin'in Mut ilçesinde yetişen zeytinlerden üretilen ve çok yakında eczanelerde de satılacağı öngörülen Mut Zeytinyağının en önemli markalarından biri olan Mutli Zeytinyağları, dünyanın bir çok ülkesinde sofralara sağlık sunmaya başladı.

Mut'a özgü endemik türlerden üretilen Mutli Zeytinyağları, düşük asit oranı, benzersiz aroması, uzun raf ömrü ve içeriğindeki sağlık bileşenlerinin zenginliği sayesinde dünya piyasalarında hak ettiği marka değerine kavuşuyor.

mutli
+90 324 787 03 77
mutli.com.tr
mutliolives

BİST'te Karbon Piyasası kurulacak

8. Sürdürülebilir Finans Forumu'nda konuşan Borsa İstanbul Genel Müdürü Ergun, "İklim Kanununun yayın zamanda Resmi Gazete'de yayımlanarak taslağın kanunlaşmasını bekliyoruz. Bu yürürlüğe girdiğinde karbon piyasamızı kurma konusundaki çalışmalarımızı hızlı bir şekilde tamamlayacağız" dedi.

Korkmaz Ergun

kanunlaşmasını bekliyoruz. Bu kanunlaştığında, yürürlüğe girdiğinde biz de inşallah karbon piyasamızı kurma konusundaki çalışmalarımızı hızlı bir şekilde tamamlayacağız."

Tahvillerin yüzde 8'i yeşil

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkan Yardımcısı Ali Erdurmuş ise geçmişten günümüze değişimin daha hızlı olduğunu ve parametrelerin artık çeşitlendiğini söyledi. Erdurmuş, sürdürülebilirlik kalkınma, iklim krizi ve düşük karbon ekonomisine geçiş konularının dünyada ve Türkiye'de tüm politika alanlarını etkilediğini, ekonomi ve finans piyasalarını da yeni bir anlayışla şekillendirdiğini ifade etti. Uluslararası Ödemeler Bankası'nın verilerine değinen Erdurmuş, "Sürdürülebilir borçlanma araçları stoğu 2019 yılıyla karşılaştırıldığında 2022 yılında yaklaşık 4 kat artarak 3 trilyon dolar düzeyine yaklaşmıştır. Her ne kadar bu trende geç kalmış

olsalar da kamu ihraçlarının oranının yüzde 4'ten yüzde 7,5 seviyelerine çıkması bir anlamda sevindiricidir" dedi.

2020 ile 2022 yılları arasında şirketler tarafından ihraç edilen tahvillerin yüzde 8'inin yeşil tahvillerden oluştuğunu bildiren Erdurmuş, sözlerini şöyle tamamladı: "Diğer taraftan, uluslararası finansal kuruluşların ihraçlarına geldiğimizde toplam tahvil ihraçlarının neredeyse yüzde 30'a yakını yeşil tahvil ihraçlarından oluşmaktadır. Bu da aslında sürdürülebilir borçlanma araçlarının son dönemde çok önem

gösteren en son verilerden birisidir. Sermaye piyasası ürünleri olarak sürdürülebilir temalı fonların büyüklüğü 4 trilyon dolara ulaşmıştır. Bu yatırımların çoğu her ne kadar gelişmiş ülkelerde yerleşik olsa ve gelişmiş pazarlardaki varlıklara yatırım yapılsa da gelişmekte olan ülkelerde de söz konusu ürünlerin ge-

lişimi gerçekten etkileyici durumdadır."

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkan Yardımcısı Muhammet Erişen de sürdürülebilirlik bakış açısını içselleştirmiş ve tüm iş süreçlerine entegre etmiş, uygun ürün ve hizmet çeşitliliğine sahip bir finans sektörüne ihtiyaç duyulduğunu belirterek, "BDDK olarak, böyle bir finans sisteminin inşasına yönelik son bir yıllık dönemde önemli adımlar atmış bulunuyoruz" dedi. Erişen, 2021 yılı Aralık ayında paylaştıkları Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı ile sürdürülebilir bankacılığa yönelik vizyonu, stratejik amaçlarını, hedefleri ve yol haritasını ortaya koyduklarını dile getirdi. Erişen, planın üç temel strateji ekseninde oluşturulduğunu, bunların başında iklim değişikliği başta olmak üzere sürdürülebilirlikle bağlantılı risklerin etkin şekilde analiz edilip yönetilmesinin geldiğini belirtti.

Mustafa Mertcan

Çin'in sınavı, Türkiye'nin fırsatı

Çin'in Covid-19'a karşı 'sıfır vaka' saplantısı, Çin ekonomisi üzerinde baskı oluşturmaya devam edecek gibi duruyor ancak Çin, mevcut politikasından bugün vazgeçmiş olsa dahi hali hazırda bu politikanın vermiş olduğu zararı geri alması pek mümkün görünmüyor. Çin ekonomisindeki bu hasarı tetikleyen en önemli etkenler arasında, küresel ekonominin yavaşlaması nedeni ile zayıflayan ihracat ve artan enflasyon gösterilebilir. Dünya Bankası verilerine göre, Çin'in mal ve hizmet ihracatının GSYİH'ye oranı 2006 yılında %36 iken 2021 yılında %20'ye geriledi. Bu oran, Çin'in yıldızının parlamaya başladığı 2001 yılı ile neredeyse aynı. Ayrıca sorunlu emlak piyasasına bağlı zayıf iç talep, bu durumu daha da körükleyecek benziyor. Tüm bunlara rağmen dünya nüfusunun yaklaşık %20'sini oluşturan, her alanda büyümeye ve gelişmeye açık bir ülkenin yükselişi, çok uzun bir süre durdurulamayacaktır. Çin; önümüzdeki birkaç yıl içinde yaşanabilecek zorlukların ardından, en nihayetinde eskisinden daha güçlü ve yıkıcı bir güce sahip olacak şekilde geri dönecektir. Bu süreç, ülkemiz için farklı imkan ve fırsatlar doğurmuştur.

Küresel kriz, Türkiye'nin fırsatı olabilir

Tüm kriz zamanları, birileri için tehdit olurken diğerleri için fırsat oluşturabilir. Bu durum, bireyler ve şirketler için olduğu kadar ülkeler için de geçerlidir. Çin, tedarik zincirinin tam ortasında yer alan dünyanın en büyük üreticisi. Uzun yıllar boyunca bu üretim gücünü kullanarak ithalat fuarları yapıp cari fazlasını dengelemeye çalışacak kadar cesur bir ülke. Fakat pandemi ile hiçbirimizin tahmin edemediği yeni bir dünya düzeni kurulmaya başladı. Özellikle Avrupa, tedarik zincirine yeni ülkeler eklemek için arayışa geçti. En iyi alternatifler olarak iki ülke öne çıktı: Polonya ve Türkiye. Her iki ülkenin de avantajı, genç nüfusu ve kaliteli üretim kabiliyetine sahip oluşu. Makine ve yazılım gibi alanlarda, alternatif ülkelere göre daha avantajlı bir konumdayız. Bu alanlara yoğunlaşırsak Çin'in piyasadan az da olsa uzaklaştığı bir dönemde ciddi ivme yakalayabilir ve kaliteli ürünlerimiz ile büyümeyi sürdürülebilir hale getirebiliriz.

Geçen yıldan bu yana normalleşmeye başlayan uluslararası fuarlar, Çin'in 'Sıfır Covid-19' politikası sebebi ile -özellikle Çin'de- sürekli erteleniyor veya düzenlenemiyor. Fuar deyince akla gelen bir ülkenin; etkin fuarlar düzenleyememesi bir yana, üretici ve ziyaretçileri neredeyse hiçbir uluslararası fuara -yine aynı sebeplerle- yeterince katılım gösteremiyor. Bundan dolayı bu fırsatı çok iyi değerlendirip hali hazırda güçlü olduğumuz, Avrupa ve Amerika gibi pazarlarda daha fazla güçlenmemiz ve yeni pazarlara açılmamız gerekli. Bize ve ürünlerimizin kalitesine alışan firmalar ve ülkeler, asla vazgeçemeyeceklerdir.

Markalı üretim ve ihracata verilen destekler değerlendirilmeli

Bu noktada üretici ve ihracatçımıza büyük görevler düşüyor. Acilen sektörümüz ile ilgili tüm uluslararası fuarlarda katılımcı olarak yer almamız, hatta farklı alanlarda sponsorluklar ile kendimizi öne çıkartmamız doğru ve etkili bir pazarlama yöntemi olacaktır. Markalı üretim ve ihracat burada önem kazanıyor. Genel ihracat rakamlarına göre, kg başına düşen birim fiyatımız 1.2 dolar seviyelerinde. UN Comtrade'in verilerine göre bu rakamlar: Çin'de 2,34 dolar/kg, Almanya'da 3,78 dolar/kg, yüksek teknoloji ihracatı %20 seviyelerinde olan Polonya'da ise 2,35 dolar/kg. Tabi ki bahsettiğimiz ülkelerin 'teknoloji tarafı güçlü' diyerek kendimizi ikna edebiliriz. Bir de çuvaldızı kendimize batırabilir miyiz, ona bakalım.

Yalnızca 15 yıl öncesine kadar Polonya'nın yüksek teknoloji ihracatı %3 seviyelerindeydi. Bu oran, bizim ülkemizin şu andaki teknoloji ihracatı seviyesine yakın. Bu da demek oluyor ki, özellikle teknoloji ve markalı ihracat alanında yapılması gereken birkaç adım doğru planlayabilirsek biz de Polonya gibi kg başına düşen ihracat rakamımızı yükseklerle çıkartabiliriz. Markalı ihracatın ülkemizde desteklenmesi için teknoloji alanında işgal eden firmalara yönelik 'E-Turquality' gibi muazzam destek paketleri var. Ayrıca Ticaret Bakanlığımızın ihracatı ve üretimi arttırmaya yönelik birçok farklı desteği var. Bu destekler ve ihtiyaç duyulan bilgilerin çoğuna, kolayihracat.gov.tr ve kolaydestek.gov.tr adreslerinden ulaşabilirsiniz. Bu yolları izlediğimizde dünyanın tedarik merkezine yerleşip kısıtlı zamanda avantajlı olabileceğimiz bir noktaya ulaşmamız, ancak birkaç yılımızı alacaktır.

Sürdürülebilirlik endeksinde dayalı ürün

Sürdürülebilirlik temalı diğer endekslere de değinen Ergun, şöyle devam etti: "Sürdürülebilirlik temalı ikinci endeksi de 12 Kasım'da hesaplamaya başladık, BIST Sürdürülebilirlik Katılım Endeksi. Bu seneye 21 Kasım'da ise yine sürdürülebilirlik temalı üçüncü endeksimiz BIST Sürdürülebilirlik 25'i hesaplamaya başladık. Daha büyük şirketlerin, daha likit şirketlerin oluşturduğu bu endeksimizin üzerine de yakın zamanda bir vadeli işlem sözleşmesi kurmayı düşünüyoruz.

Burada ayrıca hazırlıklarımızı devam ettirdiğimiz, kurma çalışması içinde olduğumuz karbon piyasasından bahsetmek istiyoruz. İklim kanununun yakın zamanda Resmi Gazete'de yayımlanarak taslağın

Onur Genç'e liyakat ödülü

Türkiye-İspanya Sanayi ve Ticaret Odası'nın 1 Aralık'ta Madrid'de düzenleyeceği ödül töreninde İspanyol bankası Banco Bilbao Vizcaya Argentaria'nın (BBVA) CEO'su Onur Genç'e "BBVA bankasını küreselleştirdiği ve küresel çaptaki bir İspanyol bankasına liderlik eden ilk Türk olduğu için profesyonel liyakat ödülü" verileceği öğrenildi.

2018 yılından bu yana İspanyol BBVA'nın CEO'luğu görevini üstlenen Onur Genç, 2012-2017 yılları arasında Garanti Bankası'nda genel müdür yardımcılığı ve genel müdür vekilliği görevini yürütmüştü. BBVA, Genç'i 2017 yılında ABD'de BBVA Compass'ın CEO'su ve Ülke Müdürü olarak transfer ederken 2018 yılında İspanya'da bankanın kaptan köşküne çıkartmıştı. ●AA

Akbank'tan Almanya'da ihracat yapacak KOBİ'lere destek

Akbank Dönüşüm Akademisi, Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası ve Adana Sanayi Odası katkılarıyla Adana'da KOBİ'lere yönelik bir etkinlik gerçekleştirdi. Akbank'tan yapılan açıklamaya göre, Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Okan Özoğlu, Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç ve Akbank KOBİ Bankacılığı Pazarlama Bölüm Başkanı Melis Özdeğirmenci'nin katıldığı etkinlikte, KOBİ'ler için Almanya'ya ihracat, pazar analizi ve Almanya pazarında iş yapma başlıkları altında kapsamlı bir konferans düzenlendi.

Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Okan Özoğlu, "Almanya'da KOBİ Hareketi Başlıyor!" başlığıyla Akbank ve Adana Sanayi Odası iş birliğinde, KOBİ'lerin Almanya'ya ihracatını artırma ve yatırım fırsatları konusunda bilgilendirme amaçlı düzenlenen etkinlikler serisinin ilk bölümünü Adana'da gerçekleştiretiyoruz. 2023 yılında da bu tür etkinliklerimizin farklı şehir ve

farklı Odalarımızın iş birliğinde artmasını planlıyoruz. Ayrıca, bu faaliyetlerin ihracatımıza katkı sağlamasını ve yatırımcılarımıza yol gösterici olmasını hedefliyoruz" ifadelerini kullandı.

KOBİ Eko Dönüşüm Paketi

Akbank KOBİ Bankacılığı Pazarlama Bölüm Başkanı Melis Özdeğirmenci ise bu yıl içerisinde Akbank'ın Türk Alman Ticaret ve Sanayi Odası'na üye olduğunu, Almanya'ya ihracat yapmak veya ihracatını geliştirmek isteyen KOBİ'ler için bu iş birliğinin bir fırsat

oluşturduğunu aktararak, şunları kaydetti: "Türkiye'de ihracatın yüzde 37'sini KOBİ'ler yapıyor ve en büyük ihracat pazarlarından biri de AB. Özellikle Almanya'ya ihracat yapmak veya ihracatını geliştirmek isteyen KOBİ'lerimizin yanındayız. Onlara her konuda destek olmak için farklı illerimizde de KOBİ'lerimizle buluşacağız. KOBİ Eko Dönüşüm Paketi'mizle danışmanlık ve finansmana erişim aşamasında müşterilerimizin ölçeklerine göre ihtiyaç duyabilecekleri tüm hizmetleri tek çatı altında sunmayı hedefliyoruz."

Geleceğinizi Geri Kazanın

ÇUHADAROĞLU

interal

interax

interwall

interdigi

intersecure

S. Alex
YANGLondon Business
School'da
Yönetim Bilimi
ve Operasyonlar
Bölümü Doçenti

Sıfır COVID'den kolay çıkış yok

Çin genelinde protestolar patlak verirken, hükümet maliyetli sıfır COVID stratejisinden çıkma baskısı altında. Ancak kısıtlamaların geri alınması, tıpkı Çin'in 40 yıl önceki reformu ve dışa açılması gibi kademeli ve kontrollü bir şekilde gerçekleştirilecek gibi görünüyor. Çin'in Sincan bölgesindeki bir konut binasında çıkan ölümcül yangının ardından, insanlar bu olaya gerekçe olarak COVID-19 tecrübelerini gösterdi. Dolayısıyla Çinli protestocular, sıkı salgın kısıtlamalarına son verilmesini talep etmek için sokaklara döktü. Protestolar patlak vermeden önce bile, kesin zaman çizelgesi belirsizliğini korusa da Başkan Xi Jinping yönetiminin maliyetli sıfır COVID-19 politikasını geri almaya hazırlanmışa dair işaretler vardı. Ancak bu süreç, birçok kişinin düşündüğünden daha karmaşık olacak.

Yaşlılarda aşılama oranı düşük

Çin'in sıfır COVID'den çıkışı, özellikle yaşlılar arasında düşük aşılama oranları göz önüne alındığında, yönetilmesi gereken halk sağlığı risklerini açıkça taşıyor. Çin'in Hong Kong'un acı verici deneyiminden öğrendiği gibi yoğun nüfuslu bir bölgedeki bir enfeksiyon dalgası, tıbbi kaynaklara olan talepte ani bir artışa yol açarak, halk sağlığı sistemini felç edebilir. Hükümet bu talebi hızlı bir şekilde karşılayanın bir yolunu bulamazsa, özellikle yaşlılar arasında ölü sayısı artabilir. Böyle bir talep şokunu önleme ihtiyacı, ülkelerin pandemi kontrol önlemlerini kaldırmak için neden büyük ölçüde kademeli bir yaklaşım benimsediğini açıklıyor. Ancak güçlü bir merkezi kontrole sahip bir ülke için Çin, kademeli yeniden açılışını yalnızca zamansal anlamda değil, aynı zamanda coğrafi olarak da sahneleme avantajına sahip.

Çin'in son 40 yıldaki ekonomik reformu ve dışa açılması faydalı dersler sunuyor. Çin, tüm ekonomiyi bir çırpıda dış dünyaya açmak yerine, dört anakara şehrini özel ekonomik bölgeler olarak belirleyerek işe başladı. Kısa süre sonra 14 kıyı kenti daha açtı. Daha sonra, artık kanıtlanmış olan modeli kademeli olarak ülkenin geri kalanında tekrarladı. Operasyonel bir bakış açısından, bu kademeli yaklaşım birkaç bariz avantaj sağladı. Merkezi hükümet, piyasa reformuyla ilişkili riskleri kontrol altına alabildi ve böylece yönetebildi. Dahası, insanların güvenini oluşturan ve reformların genişlemesine rehberlik eden deneyler yapabildi, deneyim biriktirebildi ve veriler toplayabildi.

Reformlar benzeri yaklaşım şart

Çin, sıfır COVID'den çıkarken benzer bir yaklaşım benimseyerek, son zamanlarda vakalarda artış yaşayan Guangzhou gibi yüksek riskli ve iyi kaynaklara sahip şehirlerde 'özel sağlık bölgeleri' oluşturabilir. Bu tür bölgeler daha gevşek pandemik kısıtlamalardan yararlanacak ancak diğer şehirlere ve bölgelere hareket kısıtlamalarıyla karşılaşacak. Çin hükümeti, kısıtlamaları daha geniş bir şekilde gevşetmeden önce, bu kapalı bölgelerdeki pandemi kısıtlamalarını hafifletmenin etkisi hakkında veri toplayabilir. Bu bölgelerden birinde bir sağlık hizmeti krizi ortaya çıkarsa, kriz kontrol altına alınacak ve kritik tıbbi malzeme ve personele yönelik talepteki artışın karşılanması çok daha kolay hale getirilecek, en azından hâlâ sıfıra bağlı kalan bölgelerdeki kaynakların sağlanması sağlanarak, COVID politikası yeniden tahsis edilebilir.

Çin'in bu tür kaynak birleştirme konusunda deneyimi var. Şangay'ın bu yılın başlarındaki tecrit döneminde, Çin'in 15 eyaletinden 38 binden fazla sağlık personeli, vaka artışıyla mücadelede yardımcı olmak için şehre gitti. Ancak, sıfır-COVID'den çıkışın ortasında, daha dikkatli önceden planlama ile kaynak havuzunun çok daha büyük ölçekte organize edilmesi gerekecek. Sezgisel olarak, kaynaklar, bir bölgedeki karşılanmayan talebin komşu bölgelerden gelen fazla arz ile karşılanması ile ulus altı düzeyde bir havuzda toplanmalı. Bu şekilde, kaynakların nispeten daha kısa mesafelerde taşınması gerekecek. Bu da nakliye hızı ve daha ucuz hale getirecektir.

Ancak bu yaklaşımın dikkate değer bir sınırlaması da var. Komşu bölgelerin güçlü ekonomik bağları olduğu göz önüne alındığında, özel sağlık bölgelerine yakın olanların pandemi kısıtlamalarının gevşetilmesi için sırada olması mantıklı. Bu gerçekleştiğinde, COVID-19 vakalarında ve komşu bölgelerde tıbbi kaynaklara olan talepte artış beklenebilir. Tıbbi kaynakları zaten özel bölgelere gönderilmişse, tıbbi malzeme ve personel sıkıntısıyla hızla karşılaşacaklar. Bu göz önüne alındığında, bölgesel kaynak havuzu ulusal düzeyde bir sistemle tamamlanmalı. Bu şekilde kaynaklar, yeniden açılmanın farklı aşamalarında olma olasılığı daha yüksek olan uzak bölgelere aktarılabilir.

Popüler huzursuzluktaki artışa rağmen, Çin'in sıfır COVID'den çıkışı bir gecede olmayacak. Bunun yerine, Çin'in ekonomik reformu ve dışa açılması gibi kademeli ve kontrollü bir şekilde yürütülmesi muhtemel. Öte yandan, Çin liderleri 40 yıl öncesine göre çok daha hızlı hareket etmeli. Dikkatlice tasarlanmış bir operasyonel stratejiyle, bunu başarabilmeleri için iyi bir şans var.

Çin'de COVID artıyor görünüm kötüleşiyor

Çin'de rekor düzeyde COVID 19 vakası tespit edilmesinin ardından dünyanın en büyük ikinci ekonomisinin görünümü karamsar bir tablo ortaya çıkartıyor. Wuhan'da yaklaşık 3 yıl önce patlak veren enfeksiyonların yeniden artış göstermeye başlaması, yatırımcıların, Çin'in katı sıfır COVID politikasını yakın zamanda gevşetmeye başlayacağı yönündeki umutlarına da gölge düşürdü.

Ülke genelinde kentlerde bazı semtlerde kapanma önlemleri alındı, kitlesel test uygulaması başladı. Önlemler kamuoyunda memnuniyetsizliğini körüklerken, üretim cephesinde imalat kapasitesi düşüyor. Çin'de Volkswagen'in üretime ara vermesinin ardından dünyanın en büyük iPhone fabrikası, işçiler ve güvenlik personeli arasında çıkan kavgalarla sarsıldı. Çin ekonomisinde beklenenden daha sert seyreden ekonomik yavaşlama, özellikle ülke içi talebi olumsuz etkiliyor. Çin'e her yıl yüz milyarlarca dolarlık ürün ve emtia satan Japonya, Güney Kore ve Avustralya, bu durumun etkilerini hissedebilecek ülkelerin başında geliyor.

Büyüme tahmininde gerileme

Bu gelişmelerin yaşandığı bir dönemde uluslararası yatırım bankası Nomura'nın Çin ile ilgili yayınladığı analizde dikkat çekiydi. Nomura, dördüncü çeyrek için Çin'in gayrisafi yurtiçi hasıla tahminini yüzde 2,8'den yüzde 2,4'e çekti. Bir yıllık büyüme tahminiye yüzde 2,9'dan yüzde 2,8'e indirdi. Bu oranlar, Çin'in resmi büyüme hedefi olan yüzde 5,5'in çok altında.

Nomura, Çin'in önümüzdeki yılki gayrisafi yurtiçi hasılasındaki büyüme tahminini de yüzde 4,3'ten yüzde 4'e indirdi ve raporda "Yeniden açılma sürecinin yüksek maliyetli ve uzun olacağına inanıyoruz" ifadesini kullandı.

Buarada Çin'de yeterli likidite sağlamak için bankalardaki

nakit rezervlerinde zamanında kesinti yapacağını ve diğer para politikası araçlarının aktif bir şekilde devreye alınması da bekleniyor. Çin borsaları bugün düşüş yaşarken, rekor düzeydeki günlük COVID vakaları, yeni ekonomik teşviklerin sağladığı iyimser havayı bozdu.

Yaygın vakalar, kapanma önlemleri

Çin'de dün 31 bin 444 yeni yerel vaka tespit edildi. Bu vaka sayısı, 13 Nisan'da tespit edilen ve Çin'in 25 milyon nüfuslu finans merkezi Şanghay'da iki ay süren kapanma önlemlerini beraberinde getiren vaka sayısının rekorunu kırdı.

Şimdiye Çin'in farklı bölgelerinde yeni vakaların patlak verdiği gözleniyor. Güneydeki Guangzhou, güneybatıdaki Chongqing, en çok vaka belirlenen kentler. Chengdu, Jinan, Lanzhou ve Xian'da da her gün yüz-

lerce yeni vaka tespit ediliyor.

Finans şirketi Nomura, Çin gayrisafi yurtiçi hasılasının beşte birinden fazlasının kapanma önlemine tabi olduğunu tahmin ediyor. Bu, İngiliz ekonomisinden daha büyük bir pay anlamına geliyor. Resmi vaka sayıları küresel standartlara göre düşük sayılsa da Çin, her enfeksiyon zincirini kırmaya çalışıyor. Ancak bu, hızlı bulaşan Omicron varyantıyla mücadelede edeceği ilk kırsı geçirecek olan Çin için zor olabilir. Kent çapında kapanma gibi geniş kapsamlı önlemlerden kaçınılmaya çalışan Çin, son zamanlarda kitlesel test ve karantina uygulamasına ilişkin bazı kuralları gevşetmeye başlamıştı. Bunun yerine artık kentlerde daha yerel ve önceden halkın haberdar edilmediği kapanma önlemleri uygulanıyor. Pekin'de çok sayıda kişi, yaşadıkları bölgelerde üç günlük kapanma uygulanacağı bilgisi aldıklarını söyledi.

Türklerin, pandeminin hız kestiği yatırımcı vizelerine ilgisi artıyor

Dilek ESKİ BEZİRKAN
New York

Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID pandemisi Amerika'da yatırımcı vizelerini de vurdu. 2020 yılı başından beri devam eden pandemi ve ABD konsolosluklarındaki yığılma gibi etkenlerle Türkler'in E-2 yatırımcı vize sayılarında diğer yıllara göre büyük düşüşler yaşanmasına neden oldu. New York Barosu avukatlarından Gökhan Yazıcı, tüm zorluklara rağmen Türklerin E-2 vize türüne ilgisinin giderek arttığını söyledi.

Amerika ile dostluğu, ticareti ve karşılıklı gidip gelmeyi geliştirecek anlaşmalar imzalanmış belli ülke vatandaşlarının E-2 yatırımcı vizesinden yararlanabileceğini ifade eden Yazıcı,

"Türkiye'nin de bu ülkelerden biri olduğunu söyledi. Söz konusu vize ile ilgili bilgi veren Yazıcı, "Bu, Amerika'da gerçek ve aktif bir ticari girişime önemli bir miktarda yatırım yapmış ya da yatırım yapma sürecinde etkin olacak adımları atmaya başlamış yabancıya ticari işletmenin işlemlerini sevk ve idare etme ve geliştirme amacı için verilen vize" dedi.

Vize koşulları ile ilgili açıklamalarda bulunan Yazıcı, "Girişim, yatırımcı ve ailesinin asgari geçim ihtiyacından daha fazla kazandırılmalıdır. Öngörülen finansal projeksiyonun 5 yıl içinde gerçekleşmesi beklenir ki, 5 yıllık bir iş planı tavsiye edilir" diye konuştu.

E-2 yatırımcısının aile üyelerinin, birlikte ya da sonradan, yatırımcıya katılabileceklerini

kaydeden Yazıcı, "Yatırımcı ile aynı milliyetten olmaları gerekmez. Yatırımcının eşi çalışma izni alabilir. Çocukların çalışmasına izin verilmez ancak statülerini değiştirmeden okula devam edebilirler" dedi. Türkler'in E-2 yatırımcı vizesine olan ilgileri artarak devam ettiğini de vurgulayan Yazıcı, şöyle devam etti:

"Ancak araya giren pandemi, ABD İstanbul konsoloslüğündeki yığılma ve Amerikan Dolarının Türk Lirası karşısında değer kazanması sebebiyle 2020 ve

Pandemi, Türklerin E-2 yatırımcı vize sayısını vurdu

Yıl	Sayı
2017	629
2018	524
2019	560
2020	186
2021	79

2021 yıllarında işlenen E-2 vizesi sayısı önceki yıllara göre daha az."

Bu vize turunun en önemli avantajının herhangi bir süreyle sınırlı olmaması olduğunu ifade eden Yazıcı, "Yatırımcı şirket çalıştığı, aktif olduğu ve hukuki ve vergi yükümlülüklerini yerine getirdiği sürece 2 yıl aralıklarla süresiz olarak uzatmak mümkün" dedi. Yazıcı, söz konusu vizenin göçmen olmayan bir vize türü olduğu için, yeşil karta giden bir yol olmadığını da vurguladı.

VakıfBank'tan sürdürülebilir büyümeye destek

VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, sürdürülebilir bankacılık temalı kredileri de içinde bulunduran Dünya Bankası kaynaklı kredi kullandırımının 100 milyon doları aştığını belirtti. Banka, Dünya Bankası kaynaklı 'Acil Durum Firma Destek Paketi' kapsamında, özellikle sürdürülebilir büyümenin en önemli yapı taşlarından olan genç girişimcilere 13,5 milyon TL, kalkınmada öncelikli bölgelerdeki KOBİ'lere 378 milyon TL ve kadın girişimcilere 397 milyon TL destek sağlıyor.

VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, sürdürülebilir temalı fonlama kaynaklarının önemine işaret ederek, "Yurt dışından sağladığımız uzun vadeli ve uygun maliyetli kaynakların milli ekonomiye transferi sayesinde sürdürülebilir bankacılık hedefinin ötesinde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlama devam ediyoruz" dedi.

Üstünsalih, Dünya Bankası ile imzalanan ve sözleşme büyüklüğü 250 milyon dolar olan söz konusu fonlamanın uluslararası kalkınma bankaları özelinde tek seferde sağlanan en büyük montanlı kredi anlaşması olma özelliğini taşıdığını bildirdi.

298 milyon TL kredi başvuru aşamasında

Tüm dünyayı sarsan Kovid-19 salgınının ekonomiye etkilerini en aza indirmek amacıyla, VakıfBank olarak toplumun her kesimini gözeterek reel sektörün finansal ihtiyaçlarını etkin bir şekilde fonlamaya devam ettiklerini aktaran Üstünsalih, şunları kaydetti: "Dünya Bankası kaynaklı 'Acil Durum Firma Destek Paketi' kapsamında, özellikle sürdürülebilir büyümenin en önemli yapı taşlarından olan genç girişimcilere 13,5 milyon TL, kalkınmada öncelikli bölgelerdeki KOBİ'lere 378 milyon TL ve kadın girişimcilere 397 milyon TL destek sağladık. Böylece sosyal temalı kredi kullandırılarımızın toplamı 788 milyon TL'yi aştı. Ayrıca başvuru aşamasında da 298 milyon TL tutarında kredi talebi bulunuyor. Dünya Bankası tarafından belirlenen şartları sağlayan firmalara, alanında uzman insan kaynağımız sayesinde ivedilikle çözüm sunmaya devam ediyoruz, bu sayede önümüzdeki süreçte kredi kullandırılarının önemli ölçüde artacağını bekliyoruz."

OEDAŞ, bin 200'ü aşkın çalışanıyla kış hazırlıklarını tamamladı

Afyonkarahisar, Bilecik, Eskişehir, Kütahya ve Uşak illerinin elektrik dağıtım hizmetini sağlayan Osmangazi Elektrik Dağıtım AŞ (OEDAŞ), kış mevsiminin sert geçtiği bölgede hazırlıklarını tamamladı. Hayatına dokunduğu 3 milyon kişiye güvenli ve sürdürülebilir elektrik arzı sağlayan OEDAŞ, aydınlatma direkleri, enerji nakil hatları ve trafoların bakımını yaptı. Ayrıca araç bakım filosunu genişleterek, yeni drone'larıyla özellikle zorlu coğrafyalardaki arızaları daha hızlı tespit etmeye başladı. OEDAŞ Direktörü Muzaffer Yalçın, başta saha ekipleri ve mühendisler olmak üzere bin 200'ü aşkın OEDAŞ çalışanıyla birlikte kış koşullarına hazır olduklarını söyledi. Kış mevsimi koşullarına yönelik hazırlıklar kapsamında hizmet verdiği beş ilde toplam 27 bin 612 adet aydınlatma direği, 3 bin 657 adet trafo ile 18 bin 8 kilometre alçak gerilim ve orta gerilim hatlarının bakımını yaptı. Arıza bakım aracı filosunu genişleterek 298 araca çıkaran OEDAŞ, ayrıca zorlu coğrafi koşullarda önleyici bakım çalışmaları yapmak ve yaşanabilecek arızaları hızla belirlemek üzere bölgesindeki her şehir için birer drone tedarik etti.

"Şehirlerimizi kış karış gezerek, hazırlıklarımızı tamamladık"

Kış mevsimine yönelik çalışmalar hakkında bilgi veren OEDAŞ Direktörü Muzaffer Yalçın, OEDAŞ olarak bir taraftan yeni yatırımlarla geleceğin elektrik şebekelerini kurarken diğer taraftan da şehirleri karış karış gezerek bakım-onarım çalışmalarını tamamladıklarını dile getirdi. Bölgelerinde kış koşullarının son derece çetin geçtiğini belirten Yalçın, bu nedenle bakım çalışmalarına ek olarak araç filolarını ve ekipmanlarını da genişlettiklerini ifade etti. Yalçın, ayrıca 7 gün 24 saat hizmet veren 'ALO 186 OEDAŞ Çözüm Merkezi', 'OEDAŞ 186' mobil uygulaması, internet sitesi ve e-posta hizmetlerinin yanı sıra tüketici hizmet merkezleri aracılığıyla da tüm vatandaşların OEDAŞ ile iletişime geçebileceğini belirtti.

Şişecam 87'nci yılını kutluyor

4 kıtada 14 ülkedeki üretim faaliyetleriyle cam ve kimyasallar sektörlerinin en güçlü global oyuncularından olan Şişecam, 87'nci kuruluş yıl dönümünü kutluyor. Şişecam Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üyesi Prof. Dr. Ahmet Kırman, Şişecam'ın 87'nci kuruluş yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada, "Ortak akılla yönetilen küresel bir şirket olarak ana faaliyet alanlarımızda dünyanın ilk 3 oyuncusundan biri olma hedefimiz doğrultusunda kararlılıkla yürüyoruz" dedi.

Şişecam, 24 bini aşan çalışanıyla 45 tesisiyle 150'den fazla ülkeye ihraç ettiği ürünleriyle, üretim ve inovasyon gücünü global arenaya taşıırken Şişecam Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üyesi Prof. Dr. Ahmet Kırman, cam ve kimyasallar sektörlerinin gelişimine 87 yıldır katkı sağla-

dıklarını belirtti.

Kırman, bugün Şişecam'ın ifade ederek, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Ortak akılla yönetilen küresel bir şirket olarak ana faaliyet alanlarımızda dünyanın ilk üç oyuncusundan biri olma hedefimiz doğrultusunda kararlılıkla yürüyoruz. Kurucumuzdan aldığımız bu güçlü mirası 87'nci yılına taşımanın haklı gururunu yaşıyoruz. 'Benim manevi mirasım, bilim ve akıldır' diyen Atamızın yolunda büyük bir gururla ilerliyoruz."

Var gücümüzle çalışıyoruz

Şişecam'ın global başarısının 87 yıllık birikimini, dönüşümle harmanlama kabiliyetinden kaynaklandığını belirten Kırman, sözlerini şöyle tamamladı: "Bir asra yaklaşan deneyimimizle farklı dönemlerde dünyanın karşı karşıya kaldığı birçok değişimi

mi her zaman başarıyla yönettik. Yarının ihtiyaçlarını öngörerek başlattığımız kapsamlı dönüşüm yolculuğumuzla geleceğin Şişecam'ını bugünden tasarlıyoruz. Küresel mükemmellik odağımız ve güçlü üretim kabiliyetlerimizle pek çok coğrafyada farklı sektörlerle girdi sağlıyoruz. Köklerimizden aldığımız güç, eşsiz kültürümüz ve dönüşüm gücümüzle başarılarımızı sürdürülebilir kıl-

mak için var gücümüzle çalışıyoruz. Akıllı teknoloji kullanımı, yetkin insan kaynağı ve veriye dayalı karar alma mekanizmalarımızla hedeflerimize doğru ilerlemeye ve paydaşlarımız için değer yaratmaya devam ediyoruz. Kurucumuz Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde, bilimin ışığında yürüyor, tüm kabiliyetlerimizi daha iyi bir dünya ve gelecek için seferber ediyoruz."

DAP'ın Sağlıklı Evler Ormanköy projesinde yaşam başladı

DAP Gayrimenkul, taahhüt edilen teslim süresinin 36 ay olduğu Emlak Konut GYO güvencesiyle geliştirilen Ormanköy projesini, salgın döneminin tüm zorluklarına rağmen 24 ayda teslim ediyor. Şirketten yapılan açıklamaya göre, bünyesinde, halka açık olarak Borsa İstanbul'da işlem gören DAP Gayrimenkul Geliştirme ve DAP Yapı'yı da barındıran DAP Holding'de "erken teslim" geleneği devam ediyor. Son olarak 2019'da Teras Kule ve 2020 yılında Validebağ Konakları ile DAP İzmir projelerinin teslimini gerçekleştiren DAP, şimdi de Sağlıklı Evlerin ilk örneği olan Çekmeköy'deki Ormanköy projesinin teslimlerine başladı. 1+1'den 5+1'e kadar farklı konut seçeneklerinin yer aldığı ve toplamda 1.021 ünitinin bulunduğu Emlak Konut GYO güvencesiyle geliştirilen Ormanköy projesi, bahçeli, teraslı ve büyük balkonlu konutlardan oluşuyor. Projede ilk satılan evler bugün itibarıyla 5-6 kat değer kazandı. Taahhüt edilen teslim süresinin 36 ay olduğu Ormanköy projesi, salgın döneminin tüm kısıtlarına rağmen 24 ayda tamamlandı.

Nişantaşı projesi 2023'te teslim edilecek

DAP Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ziya Yılmaz, "Türkiye'de Sağlıklı Evler'in ilk örneği olan Ormanköy projemizde inşaat süreci bitti. Pandeminin çalış-

ma hayatındaki tüm zorluklarına rağmen, insanların evlerinden çıkamadığı, sokağa çıkma yasaklarının olduğu bir dönemde insan üstü bir çalışma ve motivasyonla hareket ettik. Şu an itibarıyla Or-

manköy projesinde yaşam başladı. Şimdi ise Sağlıklı Evler'i lüks ile birleştiren Nişantaşı projesini 2023 yılında teslim etmeyi hedefliyoruz." ifadelerini kullandı. Yılmaz, "Hem Türkiye'de hem de

Avrupa'da tescilli hale gelen Sağlıklı Evler konseptinin ilk örneğini Çekmeköy'deki Ormanköy projesinde, ikinci örneğini Nişantaşı Kuru projemizle hayata geçirdik. Şimdi ise Yeni Levent'te lüks ve country yaşamı buluşturuyoruz" dedi.

"Ev sahipleri müşterimiz değil, yol arkadaşımız"

Yılmaz, bugüne kadar hayata geçirdikleri projelerde, DAP yatırımcılarının ciddi kazançlar sağladığını vurgulayarak, "Biz ev sahiplerimizi hiçbir zaman müşteri olarak görmedik. Onlar bizim yatırımcılarımız, yol arkadaşımız, ailemiz..." dedi.

KPMG Türkiye'ye beş yeni şirket ortağı

KPMG Türkiye; denetim, danışmanlık ve vergi bölümlerinin yapısını beş yeni şirket ortağıyla daha da güçlendirdi. Finansal hizmetler, tüketici ürünleri, otomotiv, gıda, perakende, enerji, telekomünikasyon, kimya gibi pek çok sektöre danışmanlık hizmeti sağlayan KPMG Türkiye, yeni şirket ortaklarıyla büyümeye devam ediyor. KPMG Türkiye Denetim

Bölümü Direktörü Ahmet Hamdi Cura, Elektrik ve Altyapı Sektör Lideri Erman Durmaz, Turizm Sektör Lideri Mert Öner, Metal & Maden Sektör Lideri Burak Yıldırım, Telekomünikasyon Sektör Lideri Bükre Bektaş KPMG Türkiye şirket ortakları oldu. Bu terfilerle birlikte KPMG Türkiye, 52 şirket ortağı ile hizmetlerini daha güçlü bir şekilde sunmaya devam edecek.

(soldan sağa): Mert Öner, Ahmet Hamdi Cura, Murat Alsan, Bükre Bektaş, Burak Yıldırım, Erman Durmaz

12 yıldır düzenlenen ve toplam 45 bin ziyaretçi ve binin üzerinde katılımcıya ev sahipliği yapan fuar, 2023'te 100 katılımcı firma ve 7 bin ziyaretçiyi ağırlamaya hazırlanıyor.

teskon+SODEX Fuarı için hazırlıklar başladı

Türkiye iklimlendirme sektörünün en önemli buluşma noktalarından biri olan teskon+SODEX-Isıtma, Soğutma, Kilma, Havalandırma, Yalıtım, Pompa, Vana Fuarı için 2023 hazırlıkları devam ediyor. İklimlendirme sektörünün lider üreticilerini, sektör profesyonellerini ve akademisyenleri iki yılda bir, bir araya getirerek İzmir'de buluşturan teskon+SODEX-Isıtma, Soğutma, Klima, Havalandırma, Yalıtım, Pompa, Vana Fuarı, ağırlıklı olarak makine mühendisleri, teknisyenler, akademisyenler ve genel olarak mühendislerin ziyaret ettiği bir fuar. Bu fuarda, Türk Tesisat Mühendisleri İzmir Şubesi öncülüğünde eş zamanlı Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi (TESKON) de düzenlenecek. Kongreye akademisyenler, sektör profesyonelleri ve kariyer hedefini iklimlendirme sektörü doğrultusunda çizen öğrenciler de yoğun ilgi gösteriyor. Hannover Mes-

se Sodeks Fuarcılık A.Ş. tarafından düzenlenen fuar, 26-29 Nisan 2023 tarihleri arasında İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleşecek.

12 yılı aşkın bir süredir iki yılda bir İzmir'de TESKON kongresiyle eş zamanlı olarak düzenlenen fuar, sektör profesyonellerini tek çatı altında topluyor. Fuar kapsamında gerçekleşen kongre ise seçkin akademisyen, mimar, mühendis ve proje firmalarının yetkilileri ile birlikte sektör profesyonellerini bir araya getirerek bilgi paylaşımında bulunulmasına imkan tanıyor. teskon+SODEX, her dönem belirlediği kongre temaları ile çeşitli disiplinlerde teorik, uygulamalı bilimsel ve teknolojik bilgileri, konferanslar aracılığıyla ziyaretçi ve katılımcılarla paylaşıyor. Sektörün ve bölgenin lider üreticilerini, satın alma profesyonelleri ile buluşturan fuar, bölgenin ticaret hacmine önemli bir katkı sağlıyor.

Fiat Connect'in yeni özelliğine IDC'den ödül

Fiat, "Connect" uygulaması ile 4'üncüsü düzenlenen IDC Turkey DX Awards'ta (Dijital Dönüşüm Ödülleri) ödüllendirildi. Tofaş açıklamasına göre, bağlanabilirlik teknolojisine 2017 yılından beri yatırım yapan Fiat markasının, Connect'te devreye alınan, otomobillerin araç bilgilerinin yanı sıra araç geçmiş ve sürücü davranış bilgileri kullanılarak değerlendirilmesini sağlayan inovatif çözümü "Araç İkinci El Dinamik Değerleme" özelliği, IDC

Turkey DX Awards 2022'de "Future of Digital Innovation (Dijital İnovasyonun Geleceği)" kategorisinde birinci lige layık görüldü.

Yangınlara karşı küresel liderlik

KoçDigital, orman yangınlarını hem tahmin edecek hem de olası yangınların söndürülmesinde lojistik planlaması önerileri geliştirecek ileri bir analitik model oluşturdu.

Koç Holding, Türkiye ve dünyada orman yangınlarıyla mücadelede somut katkı sağlayacak yapay zekâ temelli bir modelin geliştirilmesinde küresel sorumluluk üstleniyor. Holdingden yapılan açıklamaya göre, iklim kriziyle mücadele yolunda ve 2050 yılında karbon nötr olma hedefi kapsamında Karbon Dönüşüm Programı'nı başlatan Koç Holding, 2021 yılında Türkiye'de yaşanan orman yangınlarının ardından, yaraların sarılması sürecinde yaptığı çalışmalarını daha ileriye taşıyarak, uzun soluklu ve çözüme yönelik kalıcı adımlar atılması için sorumluluk alıyor.

Koç Holding, ileri analitik ve nesnelerin interneti alanındaki şirketi KoçDigital'in yetkinliklerini küresel iş birliği gerektiren orman yangınlarıyla mücadele alanında kullanılmak üzere seferber etti.

Soyut model geliştirildi

Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü (OGM) iş birliğiyle Koç Holding, WEF'in San Francisco'daki Centre for the Fourth Industrial Revolution (C4IR) bünyesindeki Yapay Zekâ ve Makine Öğrenmesi Platformu'nda "Fire-AI'd" adında bir inisiyatifte öncülük ediyor. Farklı alanlardan akademisyenlerin de katkı sağladığı inisiyatif kapsamında somut bir model geliştirildi.

Pilot model, Türkiye'nin Güney Ege ve Batı Akdeniz bölgelerinde yer alan ve yangın riski en yüksek ormanlık alanların yüzde 75'ini kapsayan 44 bin kilometrekarelik bir alanı içeriyor. Şubat 2022'de başlatılan pilot model kapsamında ilk etapta orman yangınlarının anatomisini anlamak ve veri temininin sağlanması üzerine çalışıldı. OGM ile güçlerini birleştiren ileri analitik ve nesnelerin interneti şirketi KoçDigital, orman yangınlarını hem tahmin edecek hem de olası yangınların söndürülmesinde lojistik planlaması önerileri geliştirecek ileri bir analitik model oluşturdu.

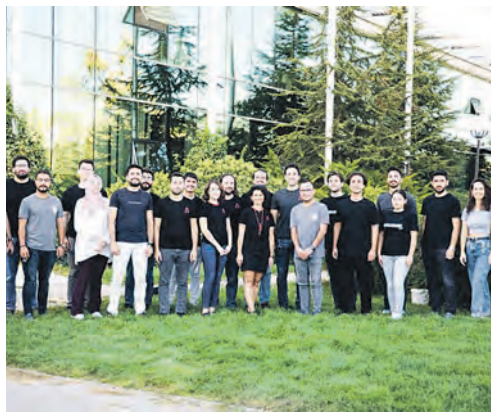
leyen ana faktörler; literatür taramaları, küresel değerlendirmeler, akademisyenler ve ilgili makamlarla yapılan değerlendirmelere dayalı olarak belirlendi. Veri bilimcileri, meteorolojik verilerle birlikte, bitki örtüsü, topografik koşullar ve insan hareketleri gibi birçok faktörün geçmişteki orman yangınları üzerindeki etkisini araştırdı. Pilot model, ağustos ayında Orman Genel Müdürlüğü'nün kullanımına açıldı.

Dünyada hayata geçirilen en somut model KoçDigital'den

Açıklamada görüşlerine yer verilen Koç Holding Üst Yöneticisi (CEO) Levent Çakıroğlu, "KoçDigital'in geliştirdiği modelde OGM'nin sağladığı 14 farklı veri seti içinden 400'den fazla değişken kullanılıyor. Modelin bu yönüyle dünyada hayata geçirilen en somut proje olduğunu Dünya Ekonomik Forumu'ndan duymak bizi memnun etti. Paydaşlarımızla birlikte geliştirdiğimiz bu modelin başta ülkemiz olmak üzere dünyanın orman yangınlarıyla mücadelesine katkı sağlamasını umuyoruz" dedi.

Re-Pie'dan Vimesoft'a 400 bin dolar yatırım

Türkiye'nin önde gelen portföy yönetimi şirketlerinden Re-Pie Portföy Yönetimi, bütünlük video iletişim platformu Vimesoft'a 400 bin dolar yatırım yaptı. Böylece VimeSoft, tohum yatırım süreci için hedeflediği ilk yatırımını 7 milyon dolar değerlendirme üzerinden tamamlamış oldu. ODTÜ Teknokent'teki Ar-Ge merkezi ve İstanbul ofisi ile çalışmalarına devam eden Vimesoft, video konferans, kurumsal video ile uzaktan öğrenme sistemlerinin en iyi özelliklerini tek platformda entegre olarak buluşturuyor.

Biyomedikal şirketi 1.8 milyon dolar yatırım aldı

Türkiye sağlık sektörünün başarılı girişimlerinden KuartisMED, Arya Kadın Yatırım Platformu ve APY Ventures liderliğindeki tohum yatırım turunda 1.8 milyon dolar yatırım aldığını duyurdu. Bu yatırım turunda, Türkiye start up ekosisteminin önemli oyuncularından Growth Circuit, Techmine, Teknoloji ve İnovasyon Fonu, Teknoloji Yatırım A.Ş. ve Berkay Mollamustafaoğlu da yer aldı.

Yenidoğan ve özellikle erken doğanların esenlik hali için akıllı, güvenli ve yenilikçi medikal ürünler tasarlayan KuartisMED akademisyen hekimler Prof. Dr. Ayşe Nur Ecevit, Prof. Dr. Aylin Tarcan ve makina öğrenmesi, bilgisayarlı görü ve sinyal işleme alanında uzman olan Dr. Ahmet Saracoğlu tarafından 2012 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknogirişim desteği ile kuruldu.

Toyota'dan "Kızıma İyi Gelecek"e destek

Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş., kız çocuklarının sağlığını korumak amacıyla Pembe İzler Kadın Kanseri Derneği ile iş birliğine gitti. Toyota'dan yapılan açıklamaya göre, dünyada kanser türleri içinden aşı ile korunabilecek tek türün rahim ağzı kanseri olduğu gerçeğinden yola çıkılarak Toyota da "Kızıma İyi Gelecek" aşı kampanyasına destek oldu. Kampanya kapsamında Toyota, 9 ila 13 yaş arasında 50 kız çocuğunun HPV aşısını üstlendi.

Ekonomi • Politika

DÜNYA

HEMEN

ABONE OLUN!

Baskı

Model

Bilgiyevar

Tablet

Adı Soyadı:
Firma Adı:
Adres:
Telefon:
Eposta:
Vergi Dairesi/No:
Detaylı bilgi ve abonelik işlemleri için; 0212 285 10 12 Dahili: 1155 / 1157 abone@dunyaeko.com www.dunyastore.com

KURUCUSU Nezih DEMİRKENT
DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi Didem DEMİRKENT
CEO Burcu KÖSEM
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Gürhan DEMİRBAŞ
Görsel Yönetmen Erdal BAYRAKTAR
Reklam Müdürü Sait RAVANOĞLU
Satış ve Dağıtım Müdürü Mustafa DEMİR
Abone Müdürü Tolga DEMİRBAŞ
Bilgi Teknolojileri Müdürü Tarık KAYA
Yayına Hazırlık ajans
Merkez Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul Tel: 0(212) 285 10 12/14 Web: www.dunya.com
Baskı Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvas Dağıtım A.Ş.

her mandalina doğal*

LÖSEV SATSUMA MANDALİNASI

değildir!

lsvdukkkan.com

Elde edilen gelirler Lösemili Çocuklarımızın tamamen
ücretsiz tedavilerine aktarılmaktadır.

LÖSEV
KURULUŞUDUR

* **Doğal:** Kanserojen; tarım ilacı kalıntısı, sarartan etilen gazı, kabuğundaki gözenekleri kapatan parafin kaplama yoktur.

